

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 77 Pž-5926/2019-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca, Ivica Omazića, predsjednika vijeća, Ivane Mlinarić, suca izvjestitelja i Tatjane Kujundžić Novak, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja STEČAJNA MASA TEŽ d.d.-u stečaju, Nikole Pavića 26, Zagreb, OIB 09545355586, kojeg zastupa punomoćnik Ivica Cvitić, odvjetnik u Zagrebu, Draškovićeva 4a, protiv 1. tuženika LB GRAĐENJE d.o.o., Radićeva 9, Zagreb, OIB 20670966125 i 2. tuženika POGREBNO PODUZEĆE ZAGREB d.o.o. Pavle Radića 9, Zagreb, OIB 58389924351, kojeg zastupa punomoćnica Mirna Barišić, odvjetnica u Zagrebu, Palmotićeva 41, radi pobijanja dužnikove pravne radnje, odlučujući o žalbi drugotuženika protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-521/2018 od 9. srpnja 2019., u sjednici vijeća održanoj 29. travnja 2020.

p r e s u d i o j e

Odbija se žalba drugotuženika kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-521/2018 od 9. srpnja 2019. u točkama I., II. i III. izreke.

Obrazloženje

Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-521/2018 od 9. srpnja 2019. točkom I. izreke utvrđeno je da Sporazum radi osiguranja novčane tražbine prijenosom vlasništva sklopljenog između LB Građenje d.o.o. i Pogrebnog poduzeća Zagreb d.o.o., 4. siječnja 2016., solemniziranog po javnom bilježniku Zorki Čavajda 16. veljače 2016. pod poslovnim brojem OV-2311/2016, a kojim sporazumom je Pogrebno poduzeće Zagreb d.o.o., postao nositelj prava osiguranja tražbine prijenosom vlasništva, na nekretnini upisanoj u zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog građanskog suda u Zagrebu, zk. ul. 4218, k.o. Trnje i to kč.br. 2696/2, oranica Kornatska, površine 1058 m² i kč.br. 2698, dvorište Folnegovićeve, površine 117 m², solemniziranom po javnom bilježniku Zorki Čavajdi 16. veljače 2016. pod brojem Ov-2311/2016, odnosno 17. ožujka 2017. punopravni vlasnik nekretnine upisane u zemljišnoknjižni odjel Općinskog građanskog suda u Zagrebu, zk. ul. 4218, k.o. Trnje i to kč.br. 2696/2, oranica Kornatska, površine 1058 m² i kč.br. 2698, dvorište Folnegovićeve, površine 117 m², gubi pravni učinak prema tužitelju Stečajna masa iza Tvornica električnih žarulja d.d.–u stečaju, u dijelu u kojem je to potrebno za namirenje tražbine tužitelja prema prvotuženiku u iznosu od 351.894,17 kn sa zakonskom zateznom kamatom od 1. travnja 2017. pa do isplate, točkom II. izreke prvo i drugotuženik su dužni trpjeti da tužitelj svoje potraživanje u iznosu od 351.894,17 kn sa zakonskom zateznom kamatom od 1. travnja 2017. pa do isplate namiri prodajom nekretnine opisane u točki II. izreke, točkom III. izreke

naloženo je tuženicama da solidarno naknade tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 20.845,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama od presuđenja pa do isplate. Točkom IV. izreke odbijen je zahtjev tužitelja za naknadom troškova parničnog postupka u iznosu od 6.250,00 kn, kao neosnovan.

Protiv presude u točkama I. i II. izreke i točke III. u dijelu u kojem je tužitelj uspio žalbu je podnio drugotuženik zbog svih zakonom predviđenih razloga. Predlaže odbaciti tužbu kao nepravodobnu ili preinačiti presudu u pobijanom dijelu i odbiti tužbeni zahtjev ili ukinuti presudu u pobijanom dijelu i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na žalbu tužitelj navodi da žalbeni navodi nisu osnovani i predlaže odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi presudu uz naknadu troška sastava odgovora na žalbu.

Žalba nije osnovana.

Presuda je u pobijanom dijelu ispitana na temelju odredbe čl. 365. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11-pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP) u granicama žalbenih razloga te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Tijekom postupka pred prvostupanjskim sudom nije počinjena niti jedna bitna povreda odredbama parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti kao ni one na koje se drugotuženik poziva u žalbi. U obrazloženju presude su navedeni svi relevantni razlozi o odlučnim činjenicama, koji nisu nejasni niti proturječni, a koji imaju podlogu u utvrđenom činjeničnom stanju.

Predmet ovog spora je tužiteljev zahtjev da se utvrdi da Sporazum radi osiguranja novčane tražbine prijenosom vlasništva sklopljen 4. siječnja 2016. između prvotuženika i drugotuženika gubi učinak prema tužitelju u dijelu koji je potreban za ispunjenje tužiteljevog potraživanja od prvotuženika u iznosu od 351.894,17 kn sa zakonskim zateznim kamatama te da su prvotuženik i drugotuženik dužni dopustiti tužitelju da se namiri prodajom nekretnine koja je predmetom Sporazuma.

Tužitelj tvrdi da je dužnik (ovdje prvotuženik) u vrijeme sklapanja Sporazuma radi osiguranja novčane tražbine prijenosom vlasništva na nekretninama s drugotuženikom morao znati da time nanosi štetu tužitelju kao svom vjerovniku jer prvotuženik nema druge imovine osim one koja je predmet Sporazuma, a drugotuženiku s kojim je Sporazum sklopljen to moralo biti poznato.

Tužitelj i prvotuženik su 27. travnja 2007. sklopili Ugovor o kupoprodaji kojim je tužitelj prodao prvotuženiku nekretninu označenu kao u članku 1. Ugovora za cijenu od 3.043.200,00 kn koju je prvotuženik trebao isplatiti na način da 400.000,00 kn plati po potpisivanju Ugovora, a iznos od 2.643.200,00 kn u 120 mjesečnih obroka (str. 7.-9. spisa). Dug prvotuženika koji nije podmirio po tom Ugovoru na dan 1. travnja 2017. iznosi 351.894,17 kn za preostale neplaćene obroke.

Drugotuženik kao vjerovnik i predlagatelj osiguranja i prvotuženik kao dužnik i protivnik osiguranja sklopili su 4. siječnja 2016. Sporazum radi osiguranja novčane tražbine prijenosom vlasništva (dalje: Sporazum) radi osiguranja tražbine vjerovnika koju ima prema dužniku u iznosu od 15.124.085,12 kn (čl.k 1. Sporazuma, str. 15.-27. spisa). Iz čl. 5. Sporazuma proizlazi da je dužnik suglasan da se radi osiguranja vjerovnikove tražbine iz članka 1. Sporazuma, a na temelju Sporazuma u zemljišnim knjigama nadležnih sudova upiše prijenos prava vlasništva s imena dužnika na ime vjerovnika na nekretninama iz Sporazuma.

Tužitelj je dostavio dokaze da je prvotuženik u blokadi, da u vlasništvu nema vozila, što tuženici nisu osporili u smislu odredbe iz čl. 219. st. 1. ZPP-a kao ni tvrdnju tužitelja da prvotuženik nije vlasnik drugih nekretnina osim onih koje su predmet Sporazuma.

Opće pretpostavke za pobijanje dužnikovih pravnih radnji jesu: 1. dospjelost tražbine vjerovnika prema dužniku, 2. pravna radnja dužnika poduzeta na štetu vjerovnika, 3. insolventnost dužnika i 4. postojanje oštećenja vjerovnika, s tim da pobijanje omogućuje vjerovnikovo namirenje (čl. 66. ZOO-a). Te opće pretpostavke moraju biti ispunjene kumulativno, a zajedno s njima mora biti ispunjena i jedna od posebnih pretpostavki iz čl. 67. ZOO-a.

Pod pravnom radnjom dužnika podrazumijeva s svaki postupak dužnika zbog kojeg se njegova imovina u nečiju korist, a ne vjerovnikovu, materijalno smanjila, ili zbog kojeg dužnik dolazi u nepovoljan položaj u nekom pravnom postupku tako da se izgledi vjerovnika za namirenje umanjuju.

Pretpostavka postojanja oštećenja vjerovnika je ispunjena ukoliko je zbog radnje dužnika došlo do negativne promjene u njegovoj imovini zbog čega je namirenje vjerovnika otežano, ili potpuno onemogućeno. Pri tome se smatra da oštećenje vjerovnika postoji uvijek kad zbog poduzete pravne radnje, dužnik nema više dosta sredstava za ispunjenje vjerovnikovih tražbina (čl. 66. st. 2. ZOO-a).

U situaciji kada tužitelj tvrdi da prvotuženik nema u vlasništvu druge nekretnine osim onih koje su predmet Sporazuma na prvotuženiku je, u smislu odredbe čl. 219. st. 1. ZPP-a, bilo da dokaže suprotno, što je u konkretnom slučaju prvotuženik propustio učiniti, pa je stoga neosnovan žalbeni navod drugotuženika da je na tužitelju bio teret dokaza ovih činjenica.

U odnosu na žalbene navode drugotuženika da tužitelj nije dokazao da su ispunjene pretpostavke iz čl. 67. st. 1. ZOO-a valja navesti da žalitelj ne spori utvrđenje prvostupanjskog suda da je Milan Lončarić zastupnik po zakonu prvotuženika i drugotuženika, a da je Sporazum radi osiguranja novčane tražbine prijenosom vlasništva u ime drugotuženika potpisao Živko Landeka, a u ime prvotuženika Milan Lončarić. Kako članovi uprave vode poslove društva (čl. 422. st. 2. Zakona o trgovačkim društvima, „Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 152/11, 111/12, 68/13 i 110/15; dalje: ZTD) u koji između ostalog spada i vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje godišnjih financijskih izvješća društva (čl. 428. ZTD-a) valja zaključiti da im iz poslovnih knjiga i financijskih izvješća bilo jasno stanje društava koje vode, pa ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio da je prvotuženiku kao dužniku tužitelja moralo biti jasno da sklapanjem ovog Sporazuma nanosi štetu vjerovniku, a drugotuženiku, u čiju je korist Sporazum sklopljen, to moralo biti poznato. Konačno, valja navesti i da je

prvostupanjski sud pravilno ocijenio kao neosnovne navode drugotuženika da zbog zabrane konkurencije, poslovne tajne, različitih dužnosti i opsega poslovanja nije znao da se pobijanom pravnom radnjom nanosi šteta tužitelju. Pravilno je sud i odbio predloženi dokaz saslušanja stranaka sukladno čl. 220. st. 2. ZPP-a.

Slijedom navedenog ocjena je ovog suda da su ispunjene pretpostavke propisane odredbama čl. 66. i čl. 67. st. 1. ZOO-a za pobijanje konkretne pravne radnje dužnika u korist vjerovnika.

Žalitelj u žalbi tvrdi da je rok od godine dana iz čl. 71. st. 1. ZOO-a valjalo računati od 16. veljače 2016. kada je drugotuženik upisao svoje pravo vlasništva u zemljišnim knjigama (Z-7504/16). Suprotno tome ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud pravilno primijenio odredbu iz čl. 71. st. 1. ZOO-a kada je utvrdio da je tužba podnesena unutar roka. To zato jer se jednogodišnji prekluzivni rok u kojem se može podnijeti tužba za pobijanje dužnikovih pravnih radnji u slučaju iz čl. 67. st. 1. ZOO-a računa od dana kad je dužnik poduzeo pravnu radnju koja se pobija, međutim, ako se takva pravna radnja dužnika sastoji od više odvojenih akata, kao u ovom slučaju, tada je dužnikova radnja poduzeta kada je poduzet posljednji akt kojim se ta radnja okončava. U ovom konkretnom slučaju posljednja radnja je bila Potvrda OU-35-1/2017 javnog bilježnika od 14. ožujka 2017., a kako je tužba podnesena 22. veljače 2018., to je podnesena unutar zakonom propisanog roka.

Dakle, kod osiguranja tražbine prijenosom prava vlasništva na nekretnini (fiducijarno osiguranje tražbine) valja poći od odredbe čl. 297. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 90/10, 143/12 i 152/14; dalje: ZV) i pravilima koja uređuju hipoteku, osim što fiducijant –dužnik ne može zasnivati terete na nekretnini koju je prenio u vlasništvo niti fiducijar –vjerovnik ovlašten dalje s njim raspolagati, te što je fiducijar ovlašten ne bude li mu tražbina ispunjena po dospijeću, namiriti se sukladno odredbama Ovršnog zakona. Upravo radi toga što dužnik (ovdje prvotuženik) nije podmirio drugotuženiku potraživanje koje je osigurano Sporazumom javni bilježnik je izdao drugotuženiku 14. ožujka 2017. Potvrdu ovršnosti sukladno članku 322. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17) što predstavlja zadnji akt nakon kojeg vjerovnik (drugotuženik) može slobodno raspolagati predmetnom nekretninom.

Odluka o parničnom trošku donesena je sukladno čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14 i 107/15) jasno obrazložena kako po osnovu tako i visini, a drugotuženik ju konkretnim žalbenim navodima nije osporavao.

Valjalo je stoga na temelju čl. 368. st. 1. ZPP-a odlučiti kao u izreci ove presude.

Zagreb, 29. travnja 2020.

Predsjednik vijeća
Ivica Omazić

Broj zapisa: **17895-99c53**

Kontrolni broj: **07afa-152d1-2c1d4**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=IVICA OMAZIĆ, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.